

Mehmanəli MƏMMƏDOV
Kitabxanaçılıq-informasiya fakültəsi
Həmkarlar təşkilatının sədri, pedaqoji elmlər
namizədi, baş müəllim

XEYİRXAHLIĞIN TƏNTƏNƏSİ

Xeyirxahlıq babalardan qalıb və bu xarakterik xüsusiyyət əsl kişilərə məxsusdur. Cəmiyyətimizdə belə xeyirxah insanlardan biri də professor Abuzər Xələfovdur.

Abuzər müəllimlə mənim heç bir qohumluq əlaqəm yoxdur, hətta yerli də deyilik. Mən respublikamızın cənub zonasından, o isə əzəli türk torpaqları olan Göyçə mahalındandır. Lakin kimliyindən asılı olmayaraq insanlara qayğı məni Abuzər müəllimlə tələbəlik illərindən görüşdürüb. Mənim namizədliyimi fakültə komsomol komitəsinin katibliyinə irəli sürən və 4 il tələbə inşaat dəstəsinə rəhbər təyin edən Abuzər Xələfov 3 illik istehsalat fəaliyyətimdən sonra məni 1986-cı ildə kitabxanaçılıq fakültəsinə işə dəvət etmişdir. Həmin illərdə universitetdə işə girmək çox çətin idi. Ancaq Abuzər müəllim buna nail oldu və mənim əsl xeyirxahıma çevrildi.

Elmi işimin təsdiqi, aspiranturada təhsilim və dissertasiya işimin müdafiəsi Abuzər müəllimin rəhbərliyi ilə olub.

Fəxrlə deyə bilərəm ki, Azərbaycan Respublikasında kitabxanaşünaslıq elminin əsasını professor Abuzər Xələfov qoymuşdur. Məlum olduğu kimi, tarixdə hər bir alimə özünün məktəbini yaratmaq nəsih olmur. Belə bir şöhrətə ən qüdrətli alimlər və elmdə öz dəst-xətti olan insanlar nail olurlar. Bu xoşbəxtlik Abuzər müəllimə nəsih olmuşdur. O, respublikamızda özünün kitabxanaçılıq məktəbini yaratmış və hazırda böyük məhəbbətlə bu məktəbə başçılıq edir. Əlli ildən artıq bir müddət ərzində bu məktəbi minlərlə gənc bitirmiş və respublikamızın müxtəlif guşələrində fəaliyyət

göstərirlər. Onların əksəriyyəti respublikamızın ayrı-ayrı kitabxanalarında, müxtəlif ictimai işlərdə, mətbuat orqanlarında və dövlət işlərində çalışırlar. Milli Məclisin deputatı Zəlimxan Yaqub, görkəmli jurnalistlər Şakir Yaqubov, Əhməd İsayev, şairlər Məmməd İsmayıl, Davud Nəsih, yazıçı- Əkrəm Əylisli, Respublika Milli Kitabxanasının direktoru Leyla Qafurova və minlərlə başqa görkəmli ziyalılarımız Abuzər müəllimin tələbələri olmaqla fəxr edirlər.

Abuzər müəllim respublikamızda öz məktəbini yaratmaqla yanaşı, onun elmi potensialının qayğısına da qalmış və indiyə kimi mövcud sahədə 14 elmlər namizədi hazırlamışdır. Alim hazırda onlarla çiyin-çiyinə işləyir və bununla fəxr edir. Onu da qeyd etmək lazımdır ki, respublikamızda kitabxanaşünaslıq və bibliografyaşünaslıq elmləri üzrə ilk elmi-tədqiqat işi də Abuzər müəllimə məxsusdur. 1961-ci ildə kitabxanaşünaslıq elmi üzrə ilk dəfə namizədlik, 1975-ci ildə isə doktorluq dissertasiyasını müdafiə etməklə Abuzər müəllim Azərbaycanın mədəniyyət tarixində əsl mədəni inqilab etmişdir. Məhz bu elmi-tədqiqat işindən sonra respublikamızın ayrı-ayrı sahəvi kitabxanalarında, o cümlədən M.F.Axundov adına Azərbaycan Dövlət Kitabxanasında elmi-tədqiqat şöbələri yaranmağa başlamışdır. Bu şöbələr ilkin olaraq A.Xələfovun elmi tədqiqatlarına müraciət etmiş və öz işlərini bu tədqiqatlar üzərində qurmuşlar. Nəticədə, 70-80-ci illərdə M.F.Axundov adına Azərbaycan Dövlət Kitabxanası başda olmaqla kitabxanaşünaslığın ayrı-ayrı sahələrinə dair müxtəlif elmi-tədqiqat işləri aparılmış və əhəmiyyətli nəticələr alınmışdır. İlk dəfə bu kitabxanalarda elmi-tədqiqat işləri ilə məşğul olan Ə.Xələfov, F.Bayramov, N.İsmayilov və başqaları hazırda kitabxanaşünas alim kimi prof. A.Xələfovla birgə çalışırlar. Onların hər biri Abuzər müəllimin rəhbərliyi ilə kitabxanaşünaslıq və bibliografyaşünaslığın ayrı-ayrı sahələrində böyük müvəffəqiyyətlər əldə etmişlər. M.F.Axundov adına Azərbaycan Dövlət Kitabxanasının 1978-ci ildə

«Azərbaycan kəndində kitab və mütaliə problemləri» adı ilə apardığı elmi-tədqiqat işində professor A.Xələfovun tövsiyəsi və rəhbərliyi ilə kitabxanaçılıq fakültəsinin 55 tələbəsi bu işə cəlb edilmiş və onlar respublikamızın müxtəlif rayonlarına ezam edilməklə problemin həllində mühüm rol oynamışlar. Bu haqda istər respublika mətbuatında, istərsə də keçmiş ittifaqda geniş məlumat verilmiş və Dövlət Kitabxanasının fəaliyyəti yüksək qiymətləndirilmişdir.

Son illərə kimi Zaqafqaziya və Orta Asiya respublikalarında kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiyaşünaslıq elmləri üzrə yeganə elmlər doktoru, professor olan A.Xələfovun səsi-sədəsi gah Moskvadan, gah Baltıqyanı respublikalardan, gah da Daşkənddən gəlirdi. Bu ölkələrdə kitabxanaşünaslıq elmləri üzrə keçirilən hər bir elmi işin müdafiəsində Abuzər müəllimin fikirləri əsas götürülürdü. Rusiyanın görkəmli alimləri K.İ.Abramov, O.Q.Korşunov, Kartaşov, Çernyak və b. Abuzər müəllimin elmi irsini yüksək qiymətləndirmiş və onunla mütəmadi əlaqə saxlamışlar. Bu əlaqələr və görüşlər indi də davam etdirilir. Belə ki, 2000 və 2001-ci illərdə Rusiyanın iki görkəmli aliminin T.F.Karatığına və M.Y.Dvorkinanın BDU-nun kitabxanaçılıq fakültəsində keçirilən dissertasiya müdafiəsində çıxış edərək, Abuzər Xələfovun elmi irsini yüksək qiymətləndirilməsi buna əyani sübutdur. Bu elmi əlaqələri yüksək qiymətləndirən Rusiyanın «Bibliotekovedeniye» (2001-ci il, №1) və «Nauçnaya Texniçeskaya Biblioteka» (2001-ci il, №6) jurnallarının rəhbərliyi dosent Rasim Kazımov və Zöhrab Baxşəliyevin imzası ilə Rusiya-Azərbaycan mədəni əlaqələrinin inkişafında elmə və onun başında duran insanlara minnətdarlıq hissi bildiriblər.

Hazırda Abuzər müəllim böyük ruh yüksəkliyi ilə, özmlə çalışır, yazır və yaradır. 2001-ci ildə Beynəlxalq İnformasiyalaşdırma Akademiyasının həqiqi üzvü seçilən Abuzər müəllim 15-dən çox monoqrafiya, dərslik və dərs vəsaitlərinin müəllifi olmaqla yanaşı 110-dan artıq elmi

məqalənin də müəllifidir. Bununla yanaşı o, 25 il kitabxanaçılıq fakültəsinin dekanı işləmiş, 1963-cü ildən kitabxanaşünaslıq kafedrasına rəhbərlik etməklə müxtəlif ictimai işlərdə fəaliyyət göstərmiş və hazırda da bu fəaliyyəti davam etdirməklə həmişə birincilər sırasında olmuşdur. Onun fəaliyyəti dövlət tərəfindən yüksək qiymətləndirilmiş, hələ 1969-cu ildə ona Azərbaycan Respublikasının əməkdar mədəniyyət işçisi fəxri adı verilmiş, 2000-ci ildə isə respublika prezidentinin fərmanı ilə professor A.Xələfov «Şöhrət» ordeni ilə təltif olunmuşdur.

Bütün bunlarla yanaşı Abuzər müəllim çox səmimi və xeyirxah bir insandır. Onun xeyirxahlığı özünü həm sözdə, həm də əməldə göstərir. Bunu onun həyatında baş verən yüzlərlə epizodlardan biri ilə göstərmək istəyirəm.

2000-ci ilin aprel ayında Ali Attestasiya Komissiyasında respublikamızda kitabxanaşünaslıq və biblioqrafiyaşünaslıq ixtisası üzrə birinci dəfə dissertasiya müdafiəsi üçün icazəyə nail olan Abuzər müəllim sevincini bölüşdürmək üçün bizi - iki aspirantını Sahil bağına dəvət etdi. Bizə çay qonaqlığı verən Abuzər müəllim cavanlığımı xatırladı. Ona xeyirxah insanların göstərdiyi qayğıdan danışdı və bu xeyirxahlığın davam etdirilməsini bizə tövsiyə etdi. Nəhayət, «Azərneft» meydanından onu taksi ilə yola salmağa çalışsaq da, o, buna razı olmadı. Təmkinlə keçib avtobusda əyləşən bu müdrik insan: «Siz narahat olmayın, mən avtobusla gedərəm» - dedi və yola düşdü.

Mən çox şadam ki, həyatda Abuzər müəllim kimi xeyirxah insanlar var. Bu insanlar həyatda hər cür mükafata layiqdirlər. Ancaq Abuzər müəllim özünün ən böyük mükafatını boya-başa çatdırdığı tələbələrini hesab edir: «Bu illər ərzində qazandığım ən böyük sərvətim mənim çoxsaylı tələbələrimdir. Tələbələrim mənim iftixarımdır. Mən onlarla öyünür, özümü böyük və zəngin mənəvi sərvətin sahibi hesab edirəm».

Bütün ömrünü BDU-nun kitabxanaçılıq fakültəsinin inkişafına sərf etmiş, elinin ən yüksək zirvəsinə qalxmış professor A.Xələfov hazırda müdriklik dövrünü yaşayır. Mən inanıram ki, bu müdriklik hələ çox gənclərin elini işinə işıq saçacaq və yeni-yeni nailiyyətlər əldə ediləcəkdir. Bu işdə Abuzər müəllimə cansağlığı və müvəffəqiyyətlər arzulayıram!

